

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2022

Vyhlásené: 29. 10. 2022 Časová verzia predpisu účinná od: 1.11.2022 do: 31.12.2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

352

ZÁKON

z 5. októbra 2022,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré
zákony**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z., zákona č. 529/2006 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 566/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 571/2009 Z. z., zákona č. 572/2009 Z. z., zákona č. 52/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 403/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 125/2011 Z. z., zákona č. 223/2011 Z. z., zákona č. 250/2011 Z. z., zákona č. 334/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 521/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 96/2013 Z. z., zákona č. 338/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 240/2014 Z. z., zákona č. 298/2014 Z. z., zákona č. 25/2015 Z. z., zákona č. 32/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 77/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 112/2015 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 176/2015 Z. z., zákona č. 336/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 407/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 285/2016 Z. z., zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 85/2017 Z. z., zákona č. 184/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 266/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 63/2018 Z. z., zákona č. 87/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 191/2018 Z. z., zákona č. 282/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 317/2018 Z. z., zákona č. 366/2018 Z. z., zákona č. 368/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 83/2019 Z. z., zákona 105/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 225/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 321/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 382/2019 Z. z., zákona č. 385/2019 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z., zákona č. 467/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 63/2020 Z. z., zákona č. 66/2020 Z. z., zákona č. 68/2020 Z. z., zákona č. 95/2020 Z. z., zákona č. 125/2020 Z. z., zákona č. 127/2020

Z. z., zákona č. 157/2020 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z., zákona č. 258/2020 Z. z., zákona č. 275/2020 Z. z., zákona č. 296/2020 Z. z., zákona č. 330/2020 Z. z., zákona č. 365/2020 Z. z., zákona č. 372/2020 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 388/2020 Z. z., zákona č. 426/2020 Z. z., zákona č. 126/2021 Z. z., zákona č. 130/2021 Z. z., zákona č. 215/2021 Z. z., zákona č. 265/2021 Z. z., zákona č. 283/2021 Z. z., zákona č. 355/2021 Z. z., zákona č. 397/2021 Z. z., zákona č. 412/2021 Z. z., zákona č. 431/2021 Z. z., zákona č. 454/2021 Z. z., zákona č. 92/2022 Z. z., zákona č. 125/2022 Z. z., zákona č. 248/2022 Z. z., zákona č. 249/2022 Z. z. a zákona č. 350/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 13 ods. 2 sa písmeno a) dopĺňa piatym bodom, ktorý znie:
„5. rodičovský dôchodok,“.
11. V prvej časti tretej hlavy sa za druhý diel vkladá nový tretí diel, ktorý vrátane nadpisu znie:

„TRETÍ DIEĽ RODIČOVSKÝ DÔCHODOK

§ 66b

Podmienky nároku na rodičovský dôchodok

(1) Nárok na rodičovský dôchodok a nárok na jeho výplatu má poberateľ starobného dôchodku, poberateľ invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a poberateľ výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu²⁾ vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku (ďalej len „poberateľ dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku“), ak je

- a) rodičom dieťaťa uvedeného v § 60a ods. 4 písm. a) alebo písm. b) a toto dieťa
 1. bolo dôchodkovo poistené v roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku; § 78 ods. 1 prvá veta sa použije primerane, a
 2. do konca augusta kalendárneho roku predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku nevyhlásilo, že tomuto poberateľovi dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku nemá vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok,
- b) fyzickou osobou, ktorá vychovala dieťa uvedené v § 60a ods. 4 písm. c) a toto dieťa
 1. bolo dôchodkovo poistené v roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku; § 78 ods. 1 prvá veta sa použije primerane, a
 2. do konca augusta kalendárneho roku predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku vyhlásilo, že tomuto poberateľovi dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku má vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok.

(2) Ak dieťa podľa odseku 1 do konca augusta kalendárneho roku predchádzajúceho sledovanému kalendárnemu roku vyhlási, že nárok na rodičovský dôchodok má zaniknúť, nárok na rodičovský dôchodok zanikne od prvého dňa sledovaného kalendárneho roka. Sledovaný kalendárny rok je najskôr piaty kalendárny rok nasledujúci po kalendárnom roku, v ktorom naposledy vznikol nárok na rodičovský dôchodok.

(3) Ak nárok na rodičovský dôchodok nevznikol podľa odseku 1 písm. a) alebo zanikol podľa odseku 2 a dieťa uvedené v § 60a ods. 4 do konca augusta kalendárneho roku predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku vyhlási, že nárok na rodičovský dôchodok má vzniknúť, nárok na rodičovský dôchodok a nárok na jeho výplatu poberateľovi dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku vzniká od 1. januára príslušného kalendárneho roku, ak dieťa uvedené v § 60a ods. 4 bolo dôchodkovo poistené v roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(4) Ak dieťa uvedené v § 60a ods. 4, od ktorého je odvodený nárok na rodičovský dôchodok, nebolo dôchodkovo poistené v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému

kalendárnemu roku,

- a) nárok na rodičovský dôchodok nezaniká a
- b) nárok na výplatu rodičovského dôchodku zaniká od 1. januára príslušného kalendárneho roka.

(5) Nárok na výplatu rodičovského dôchodku, ktorý zanikol podľa odseku 4, opätovne vzniká od 1. januára príslušného kalendárneho roka, ak dieťa uvedené v § 60a ods. 4, od ktorého je odvodený nárok na rodičovský dôchodok, bolo dôchodkové poistené v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(6) Na účely nároku na výplatu rodičovského dôchodku obdobie dôchodkového poistenia je

- a) obdobie dôchodkového poistenia podľa § 15, počas ktorého poistenec mal vymeriavací základ a nemal vylúčenú povinnosť platiť poistné počas celého kalendárneho roka,
- b) obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie.

(7) Na účely nároku na výplatu rodičovského dôchodku obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie povinného dôchodkového poistenia, v ktorom dieťa uvedené v § 60a ods. 4 nemalo vymeriavací základ na platenie poistného na starobné poistenie z dôvodu uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky pri sezónnej práci.

(8) Na účely nároku na výplatu rodičovského dôchodku sa za príslušný kalendárny rok považuje kalendárny rok, za ktorý sa posudzuje splnenie podmienok na vznik nároku na výplatu rodičovského dôchodku.

(9) Na účely odseku 1 písm. b) sa § 60a ods. 5 neuplatňuje.

(10) Vyhlásenie podľa odsekov 1 až 3 nevyvoláva právne účinky voči rodičovskému dôchodku, ktorého nárok nie je odvodený od dieťaťa, ktoré vyhlásenie urobilo.

(11) Vyhlásenie podľa odsekov 1 až 3 sa doručuje Sociálnej poisťovni.

(12) Ak poberateľovi dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku vznikne nárok na výplatu viacerých rodičovských dôchodkov, vypláca sa len jeden rodičovský dôchodok v sume určenej ako úhrn súm rodičovských dôchodkov.

§ 66c

Určenie sumy rodičovského dôchodku

(1) Suma rodičovského dôchodku v príslušnom kalendárnom roku sa určí ako 1,5 % jednej dvanástiny úhrnu vymeriavacích základov dieťaťa uvedeného v § 60a ods. 4, od ktorého je odvodený nárok na rodičovský dôchodok, za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku, z ktorých bolo zaplatené poistné na starobné poistenie, najviac ako 1,5 % jednej dvanástiny 1,2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(2) Úhrn súm rodičovských dôchodkov viacerých poberateľov dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku v príslušnom kalendárnom roku určených z úhrnu vymeriavacích základov jedného dieťaťa uvedeného v § 60a ods. 4, od ktorého je odvodený nárok na rodičovský dôchodok, je najviac 3 % jednej dvanástiny úhrnu vymeriavacích základov tohto dieťaťa za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku, z ktorých bolo zaplatené poistné na starobné poistenie, a najviac 3 % jednej dvanástiny 1,2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(3) Suma rodičovského dôchodku sa určí podľa odsekov 1 a 2, aj ak sú podmienky nároku na rodičovský dôchodok a nároku na jeho výplatu splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

(4) Na účely odsekov 1 a 2 sa

- a) na zmeny vymeriavacích základov po 31. auguste kalendárneho roka predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku neprihliada; § 112 sa nepoužije,
- b) § 60 ods. 1 druhá veta, § 78 ods. 1 prvá veta a § 81 ods. 6 časť prvej vety za bodkočiarkou, druhá veta a štvrtá veta použijú primerane.

§ 66d

Rodičovský dôchodok nepodlieha výkonu rozhodnutia podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.“

Doterajší tretí diel až siedmy diel sa označujú ako štvrtý diel až ôsmy diel.

- 13. V § 67 ods. 1 písm. c) sa slová „1,2-násobku“ nahrádzajú slovami „1,6-násobku“.
- 14. V § 67 ods. 2 písm. c) sa slová „1,2-násobok“ nahrádzajú slovami „1,6-násobku“.
- 21. V § 81 ods. 6 sa slová „ods. 8“ nahrádzajú slovami „ods. 9“.
- 22. § 82 sa dopĺňa odsekom 9, ktorý znie:

„(9) Na rodičovský dôchodok sa odseky 1 až 8 nevzťahujú.“

- 23. V § 109 ods. 2 sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak § 66b neustanovuje inak.“
- 24. V § 116 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Rodičovský dôchodok sa vypláca v pravidelných mesačných lehotách za príslušné kalendárne mesiace. Ak je suma rodičovského dôchodku nižšia ako päť eur mesačne, Sociálna poisťovňa môže z dôvodu hospodárnosti rodičovský dôchodok vyplatiť jednorazovo v decembri príslušného kalendárneho roka.“

Doterajšie odseky 3 až 8 sa označujú ako odseky 4 až 9.

- 25. V § 116 ods. 8 sa slová „odseku 6“ nahrádzajú slovami „odseku 7“.
- 32. V § 151 ods. 3 sa slová „ods. 7“ nahrádzajú slovami „ods. 8“.
- 33. V § 162 sa odsek 1 dopĺňa písmenom d), ktoré znie:

„d) rodičovského dôchodku.“

- 34. V § 170 ods. 2 druhej vete sa na konci pripájajú tieto slová: „a účastníkom konania o nároku na rodičovský dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotsky dôchodok alebo o nároku na ich výplatu, ak ide o osobné údaje uvedené v rozhodnutí, ktoré sú nevyhnutné na posúdenie nároku na rodičovský dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotsky dôchodok alebo nároku na ich výplatu“.
- 35. V § 233 ods. 11 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „na účely nároku na rodičovský dôchodok a jeho výplatu, útvary sociálneho zabezpečenia týchto právnických osôb a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia oznamujú Sociálnej poisťovni údaje o poberateľovi výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu²⁾ vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a o poberateľovi starobného dôchodku a invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku, ktoré vypláca príslušný útvar sociálneho zabezpečenia alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, najmä jeho meno, priezvisko a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, adresu, na ktorej sa zdržiava, údaje potrebné na určenie dôchodkového veku a spôsob výplaty výsluhového dôchodku vrátane čísla účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,⁶⁷⁾ ak sa výsluhový dôchodok vypláca týmto spôsobom.“
- 36. Za § 293ft sa vkladajú § 293fta a 293ftb, ktoré vrátane nadpisu nad § 293fta znejú:

„Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2022**§ 293fta**

Ak nárok na predčasný starobný dôchodok vznikol pred 1. novembrom 2022, podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. októbra 2022.

§ 293ftb

(1) Nárok na rodičovský dôchodok vzniká najskôr od 1. januára 2023.

(2) Na účely vzniku nároku na rodičovský dôchodok v roku 2023

- a) možno vyhlásenie podľa § 66b ods. 1 písm. a) druhého bodu a písm. b) druhého bodu urobiť do 28. februára 2023,
- b) splnenie podmienky podľa § 66b ods. 1 písm. a) druhého bodu a písm. b) druhého bodu sa posudzuje k 28. februáru 2023.

(3) O nároku na rodičovský dôchodok, ktorý vznikol do 28. februára 2023, a nároku na jeho výplatu rozhodne Sociálna poisťovňa najneskôr do 30. septembra 2023.

(4) Nárok na rodičovský dôchodok za rok 2023 a nárok na jeho výplatu trvá do 31. decembra 2023, aj ak podmienky nároku na rodičovský dôchodok a nároku na jeho výplatu poberateľ dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku prestal spĺňať po 28. februári 2023.

(5) Za rok 2023 sa rodičovský dôchodok vyplatí v jednej úhrnnej splátke; § 116 ods. 3 v znení účinnom od 1. novembra 2022 sa nepoužije.“

Čl. III

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 747/2004 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., zákona č. 644/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 62/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 137/2009 Z. z., zákona č. 572/2009 Z. z., zákona č. 105/2010 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 355/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 334/2011 Z. z., zákona č. 546/2011 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 132/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 301/2014 Z. z., zákona č. 25/2015 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 292/2016 Z. z., zákona č. 97/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 109/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 317/2018 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 234/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 66/2020 Z. z., zákona č. 68/2020 Z. z., zákona č. 95/2020 Z. z., zákona č. 275/2020 Z. z., zákona č. 296/2020 Z. z., zákona č. 310/2021 Z. z., zákona č. 101/2022 Z. z. a zákona č. 125/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

4. V § 31 písm. b), § 41 ods. 1 a § 46f ods. 5 sa slová „1,2-násobok“ nahrádzajú slovami „1,6-násobok“.

Čl. V
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2022 okrem čl. I bodov 2 až 10, 12, 15 až 20, 26 až 31, § 293fw až 293fy v bode 37, bodov 38 až 40, čl. II, čl. III bodov 1 až 3, 5 a 6 a čl. IV, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2023, a čl. I § 293fz v bode 37, ktorý nadobúda účinnosť 1. februára 2023.

Zuzana Čaputová v. r.

Boris Kollár v. r.

Eduard Heger v. r.

